POSTI- JA LENNÄTINHALLITUKSEN

KIERTOKIRJEKOKOELMA

1945 N:o 291

N:o 291.

Kiertokirje

kahdeksan tunnin työajasta annettujen säännösten soveltamisesta posti- ja lennälaitoksessa.

Siihen nähden, että kahdeksan tunnin työajasta annetun lain säännösten soveltamisessa posti- ja lennätinlaitoksessa oli ilmennyt erilaista tulkintaa, on kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö, jonka ratkaistavaksi posti- ja lennätinhallitus oli asian alistanut, 9 päivälle marraskuuta 1945 päivätyssä kirjelmässä N:o 5911 ilmoittanut katsovansa kahdeksan tunnin työajasta annetun lain 1 §:n 1 momentin 2 a kohdan säännöksen tarkoittavan sitä, että sanotun lainkohdan alainen on posti- ja lennätinlaitoksen *liikenne*palveluksessa oleva palvelus- ja työväki, johon niin ollen on sovellettava lain 2 §:n 3 momentin säännöksiä, mutta että *muuhun*, lain alaiseen palvelus- ja työväkeen nähden on sovellettava lain 2 §:n 1 momentin säännöksiä.

Edelläolevan johdosta ja kun sanotun lain säännökset sitäpaitsi kuluvan vuoden kiertokirjeen N:o 198 mukaan on ulotettu koskemaan kaikkea posti- ja lennätinlaitoksen palveluksessa olevaa palvelus- ja työväkeä, posti- ja lennätinhallitus täten ilmoittaa seuraavaa:

1. Kahdeksan tunnin työajasta annetun lain säännöksiä sovelletaan kaikkiin posti- ja lennätinlaitoksessa yksityisoikeudellisessa työsuhteessa oleviin henkilöihin sekä allamainittuihin vakinaisiin tai ylimääräisiin viran ja toimen haltijoihin ja hedän sijaisiinsa, nimittäin autovarikon esimiehiin, vanhempiin autonasentajiin, autonasentajiin, autonkuljettajiin, ylivahtimestareihin, ylipostiljooneihin, ensimmäisiin postiljooneihin, postiljooneihin, vahtimestareihin, konemestareihin, koneenkäyttäjiin, asentajiin, varastoapulaisiin, ylimääräisiin postiljooneihin ja varapostiljooneihin sekä edellä mainittujen sijaisiin, kuitenkaan ei sellaiseen palvelus- ja työväkeen, joka on esimiesasemassa, eikä samanaikaisesti henkilökohtaisesti osallistu kahdeksan tunnin työaikalain alaisen, valvontansa alaisena olevan palvelus- ja työväen työhön.

2. *Liikenne*palveluksessa katsotaan olevan kaikki muu lain alaisuuteen kuuluva palvelus- ja työväki, paitsi se, joka *yksinomaan* on työssä posti- ja lennätinlaitoksen työpajoissa, autokorjaamoissa, varastoissa, alivarastoissa sekä asennus- ja rakennustöissä.

3. Lakia sovelletaan posti- ja lennätinlaitoksessa siten, että sen alaista *liikenne*palveluksessa olevaa palvelus- ja työväkeä ei saa pitää *säännöllisessä* työssä enempää kuin 192 tuntia neljän viikon aikana. Tästä johtuu, että mainitun henkilökunnan säännöllinen työaika voi olla pitempi kuin kahdeksan tuntia vuorokaudessa, mutta ei saa ylittää edelläsanottua 192 tuntia neljän viikon aikana. Edellämainitut neljän viikon ajanjaksot lasketaan siten, että jokainen niistä muodostaa toisista samanlaisista ajanjaksoista irrallisen ajanjakson, jota tai jonka osia ei saa säännöllistä työaikaa laskettaessa toisiin samanlaisiin ajanjaksoihin yhdistää. Neljän viikon ajanjaksojen laskeminen aloitetaan kunkin vuoden tammikuun 1 päivästä, joten ensimmäinen neljän viikon ajanjakso on 1/1—28/1, toinen 29/1—25/2 j. n. e. Sen palvelus- ja työväen, joka tuli lain alaiseksi viime heinä-

8294—45.

kuun 1 päivänä tai kuluneen lokakuun 1 päivänä, neljän viikon ajanjakso, alkaa sanottuina päivinä.

Muussa kuin liikennepalveluksessa olevaa sanotun lain alaista henkilökuntaa ei saa pitää *säännöllisessä* työssä enempää kuin kahdeksan tuntia vuorokaudessa eikä enempää kuin 96 tuntia kaksitoista päivää kestävässä viikossa.

Milloin työn teknillisen laadun tai muut pakottavat seikat niin vaativat saa viimeksi mainittua palvelus- ja työväkeä kuitenkin pitää työssä enemmän kuin kahdeksan tuntia vuorokaudessa, vikkotuntien lukumäärää siten kuitenkaan lisäämättä. Ammattientarkastaja on oikeutettu ratkaisemaan, milloin tässä tarkoitettu työ on kysymyksessä.

4. Työajan katsotaan alkavan silloin, kun asianomaisen henkilön voimassaolevien määräysten mukaan on saavuttava ja hän on saapunut palvelus- tai työpaikkaansa sekä postivaunupiiriin ja postilinja-autoliikenteeseen nähden sille rautatie- tai muulle liikennepaikalle, josta hänen virantoimituksensa alkaa.

5. Työ, joka ylittää säännöllisen työajan, eli siis liikennepalveluksessa oleviin nähden 192 tuntia neljän viikon aikana, on *ylityötä.*

Ylityössä saa kyseisen lain mukaan pitää 18 vuotta täyttänyttä henkilöä hänen suostumuksellaan: liikennepalveluksessa olevaa enintään 48 tuntia neljän viikon aikana ja muussa työssä tai palveluksessa olevaa enintään 24 tuntia kahden viikon aikana, ei kuitenkaan kummassakaan tapauksessa enempää kuin 200 tuntia vuodessa, sekä sitäpaitsi lain noudattamista valvovien ammattientarkastusviranomaisten luvalla, milloin työn säännöllinen jatkuminen välttämättä niin vaatii, lisäksi enintään 150 tuntia vuodessa.

6. Ylityöstä, mikä tehdään päivittäisen työajan lisäksi, maksetaan kahdelta ensimmäiseltä tunnilta vähintään 50 %:lla korotettu ja sen jälkeen vähintään 100 %:lla korotettu palkka.

Tämä tarkoittaa posti- ja lennätinlaitokseen nähden sitä, että *liikenne*palveluksessa olevalle työaikalain alaiselle henkilölle, joka säännöllisen työajan (192 tuntia neljän viikon aikana) lisäksi on tehnyt ylityötä enintään 48 tuntia neljän viikon aikana, maksetaan tältä ylityöajalta 50 %:lla korotettu tuntipalkka, mutta *muussa* palveluksessa olevalle päivittäisen säännöllisen työajan lisäksi tehdystä ylityöstä kahdelta ensimmäiseltä tunnilta 50 %:lla korotettu ja sen jälkeen 100 %:lla korotettu tuntipalkka.

Vuosipalkkaa nauttivan henkilön tuntipalkka saadaan siten, että hänen vuosipalkkansa jaetaan vuotuisella työtuntimäärällä eli 2,500:lla ja kuukausipalkkaa nauttivan siten, että hänen kuukausipalkkansa jaetaan 200:lla.

Vuosipalkalla tarkoitetaan varsinaista palkkaa siihen luettuna ikä-, kalliinajan- ja kalliinpaikanlisät, mutta ei perhelisää eikä pukuavustusta.

*Liikenne*palveluksessa olevan henkilön vuosipalkkana on pidettävä hänen neliviikkoisen työkauden viimeisenä päivänä nauttimansa palkan mukaan laskettua vuosipalkkaa ja *muussa* palveluksessa olevan henkilön kuukausipalkkana hänen ylityöntekoaikana nauttimansa palkan mukaan laskettua kuukausipalkkaa.

*Liikenne*palveluksessa olevalle henkilölle maksetaan hänen tullessaan posti- ja lennätinlaitoksen palvelukseen tai hänen erotessaan siitä jonkun neliviikkoisen työkauden kuluessa ylityökorvaus vajaan ajanjakson aikana suoritetusta työstä kuten edellä, huomioonottaen kuitenkin, että työpäivän keskipituudeksi on sitä laskettaessa katsottava kahdeksan tuntia ja tästä mahdollisesti ylimenevät tunnit katsottava ylityötunneiksi. Samoin on meneteltävä vuoden lopussa, mikäli neliviikkoinen työkausi ei pääty vuoden viimeisenä päivänä.

7. Säännöllisen ja ylityöajan lisäksi voidaan työaikalain alaista palvelus- ja työväkeä pitää *hätätyössä,* jolta ajalta maksetaan korotettua palkkaa ylityöajalta maksettavista korotetuista palkoista annettujen säännösten mukaan.

8. Tehdyistä ylitöistä ja hätätöistä sekä näistä maksetuista palkoista on asianomaisen esimiehen pidettävä luetteloa, joka on vaadittaessa näytettävä tarkastusviranomaiselle sekä työntekijäin valtuutetulle.

9. Jokaisessa posti- ja lennätinlaitoksen alaisessa toimipaikassa ja muussa työpaikassa, jossa palvelee sanotun lain alaista palvelus- ja työväkeä, on kahdeksan tunnin työaikalakia koskevat säännökset ja tiedonanto käytännössä olevasta työtunti-

järjestelmästä pidettävä sopivalla paikalla nähtävänä.

10. Kahdeksan tunnin työajasta annettujen säännösten noudattamista valvoo posti- ja lennätinhallituksen puolesta kunkin asianomaisen toimipaikan hoitaja tai muu posti- ja lennätinhallituksen alainen työtä johtava viranomainen.

Tämän sekä että toimipaikkojen ja muiden työtä johtavien viranomaisten, joilla ei ole kahdeksan tunnin työaikaa koskevia säännöksiä, on niitä tilattava posti- ja lennätinhallituksen varastokonttorista, posti- ja lennätinhallitus täten ilmoittaa asianomaisille tiedoksi ja noudatettavaksi sekä alaisensa palvelus- ja työväen tietoon saatettavaksi. Samalla posti- ja lennätinhallitus kehoittaa kaikkia alaisiaan viranomaisia tarkoin tutustumaan voimassaoleviin säännöksiin asiassa.

Lisäksi posti- ja lennätinhallitus ilmoittaa, että kahdeksan tunnin työajasta annetun lain säännökset eivät koske postinkuljettajia, maalaiskirjeenkantajia ja talonmiehiä, eivätkä puhelinaseman hoitajia ja heidän apulaisiaan.

Helsingissä, 28 päivänä marraskuuta 1945.

Pääjohtaja **S. J. Ahola.**

Johtaja *Matti Aspio.*

Helsinki 1945. Valtioneuvoston kirjapaino.